

Hyvät lionit ja puoliset

Olemme välillä eläneet aikoja, jolloin meillä kansallisuuden korostaminen oli korkealtakin taholta arvostelun kohteena. Tällainen asenne tuntuu jotenkin anteeksipyytävältä ja se liittyyneen aikaan, jolloin asiat ulkoisesti näyttivät olevan hyvin.

Itsenäisenä valtiona Suomi on 95 vuotta vanha. Maamme alue on maantieteellisesti aralla paikalla, voidaan aiheesta sanoa kahden maailman välillä.

Maamme osalle on aikojen kuluessa osunut vakaita suunnitelmia alueemme luovutuksen sopimisesta meitä kuulematta. Napoleon I sopi Venäjän kanssa Suomen alueen irrottamisesta Ruotsista ja liittämistä Venäjään. Viime sotien edellä Suomesta, itsenäisestä valtiosta, käytiin etupiirikauppaa.

Koko 1800-luku ja alku edellisestä vuosisadasta käytiin kansallisuus- ja peiteltyä itsenäisyystaistelua. Kun Suomi sitten saavutti itsenäisyytensä traagisin mahdollisin seurauksin, tuntui kuin kaikki sittenkin olisi ostettu liian kalliisti. Suurena lohtuna näin jälkeempäin on se, että molemmat sisällissodan osapuolet syvimmältään tavoittelivat ymmärryksensä mukaisesti maamme parasta. Keinot ja menetelmät ja päämäärä vain poikkesivat äärimmäisyyteen asti. Tapahtui paljon ja monenlaista. Syyllisiä ei kannata etsiä, koska syyttömiä ei ole.

Tällä historian kertauksella haluan tuoda esille sen merkityksen, mikä yhtenäisellä kansallisuustunteella nykyhetkellä on. On erikseen huomattava, että voimakkaallakaan kansallisuustunteella ei ole tekemistä kielteisistä seuraamuksistaan tunnetun kansalliskiihkon kanssa. Se on helposti muista piittaamatonta terrorismia.

Kun Suomi sitten 1939 joutui sotaan, oli suunnaton onni ja siunaus, että taakse jääneiden vuosikymmenien aikana ilmenneet kasvukivut olivat kansallista olemassa oloa ajateltaessa laantuneet. Oli viime hetkellä saatu kansan rivit tiivistettyä yhteen rintamaan.

Talvisota osoitti, että yhtenäisenä kansakuntana meistä on paljoksi. Tämä sota oli maamme menneen historian laajin, syvin ja ankarin koettelemus. Se oli yksinäisin, kohtuuttomin ja syvällisin koetus siitä, onko tällä kansalla henkistä voimaa, yhtenäistä ajattelua, menneiden anteeksiantoa ja tajua nähdä itsenäisyys kansan tärkeimpänä elinehtona.

Tuli uusi sota tai kuten nimikin sanoo, vanhan jatko. Suomi oli kuolemanvaarassa. Jatkosodan lopulliseksi ratkaisuksi ja lopettamiseksi vihollinen ryhtyi käyttämään mittakaavassa voittamisen taktiikkaa. Valtava ammus- ja pommimäärä, suunnattomat tykistön ja ilma-aseen keskitykset, loputtomilta tuntuneet inhimilliset hyökkäysvoimat otettiin tekijöiksi, joiden jäljiltä puolustajaa ei enää olisi.

Lamaannuttava ja tuhoava vaikutus oli suuri, mutta ei sellainen, kuin hyökkääjä oli laskenut. Tuhotuksi suunniteltu suomalainen elävä voima virtasi taaksepäin ja näin neuvostomenestys jäi puolinaiseksi. Kun vielä tuli muita toimia puolustusvalmiuden lisäämiseksi, säilyi maamme itsenäisyys.

Me sodimme omat sotamme, uhrasimme poikamme, maksoimme laskumme, muutimme suuntamme ja säilytimme itsenäisyytemme.

Miksikö olen näin pitkään viipynyt teille ehkä kaikille tuttujen asioiden parissa? Pääosin siksi, että suomalainen sotilas teki kukin kohdaltansa tekoja, jotka yhteen koottuina muodostivat todellisen ylivertaisen suurteen, joka etu- ja jälkikäteen arvioiden tuntui mahdottomalta.

Ennen kaikkea inhimillisen kestäkyvyn mitta, niin sotatoimialueella kuin kotirintamallakin oli loputon.

Puhuisin tässä yhteydessä mieluusti kokonaisesta tammenlehväsukupolvesta. En vain heistä, joilla merkki on rinnassa, vaan myös kaikista heistä, jotka omalla työllään ja ylenmääräisin ponnistuksin pitivät tätä yhteiskuntaa yllä.

Hyvät lionit!

Olen varma siitä, että myös ja erityisesti teidän arvostuksenne ja tunnustuksenne kohdistuu todellisena heihin, jotka läheisinänne tekivät kotirintamalla moninkertaisen työn ja rukoilivat teidän ja yhteisen isänmaamme puolesta. Heihin, jotka sodan jälkeisissä vaikeissa oloissa tukivat ja hoivasivat monin tavoin ruumiillisesti ja henkisesti vammautuneita miehiään, isiään, veljiään, poikiaan sekä tyttäriään ja siskojaan. Hoidettavana oli kärsimystä, kipua, ahdistusta, tasapainottomuutta sekä paljon muuta sodan seurauksena.

Myös edellä mainittujen vastuunkantajien sekä pyyteetöntä rakkaudentyötä tehneiden ja yhä tekevien elämä, työ, onni ja kärsimys, tulee saattaa nykyisten ja tulevien sukupolvien tietoon ja huomioon otettaviksi arvoiksi. Tammenlehväsukupolvi on todellinen rukouksen sukupolvi ja siinäkin suhteessa nuoremmille nöyrästi varteenotettava esimerkki Jumalan mukaan ottamisesta elämäämme sen kaikissa vaiheissa.

”Yhdessä kestimme – yhdessä keitämme!”

Jumala synnyinmaata siunatkoon.